

Kevadekuulutajatega saabuvad ka netipetturid ja ründavad viiel enimlevinud moel

7 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Mured, mis kevadel aktiveeruvate netupetturitega kasutajaid tabavad, saab jagada põhimõtteliselt viieks. Tele2 Eesti klienditeeninduse direktori Sirli Seliovi sõnul on netipetturid muutunud üha leidlikumaks ja inimestel tasub olla oma isikuandmete ja nutiseadmetega valvsamad.

„Meie kogemus näitab, et kevadel petturlus hoogustub, sagenevad juba teada-tuntud skeemid, aga mõeldakse välja ka täiesti uusi viise, kuidas inimeste käest ebaõigelt raha saada,“ ütles Seliov, kelle sõnul kasvab aprillis petturluse juhtumite arv lausa poole võrra.

„Analüüsisime läbi mured, millega kliendid meie poole pöörduvad. Välja saab tuua viis peamist petuskeemi,“ selgitas Seliov. Tema sõnul arenevad kõige kiiremini just veebipõhised kelmsed. Seliov soovib kõigil petturluse ohvriks langenutel teavitada lisaks politseile kindlasti ka oma mobiilioperaatorit.

Viis kõige levinumat petuskeemi Eestis

1. **Kõned välismaalt.** Aastaid on üks levinuimaid petuskeeme olnud vastamata kõnede tegemine välismaa numbritelt, millele tagasi helistades võetakse helistajalt kuni kümnekordset tariifi. Teise variandina saabub kõne välismaa numbrilt ja selle vastuvõtja kuuleb vaikust või kõne katkeb, mis sunnib inimesi võltsnumbrile tagasi helistama. Telefonikelmid ja netipetturid tegutsevad üldjuhul kiiresti – kui nad saavad aru, et üks number on petunumbrina tuvastatud, genereerivad nad kohe uue. Kui kõnet välismaalt oodata ei ole, siis mõtle hoolikalt, enne kui vastad või tundmatutele välismaa numbritele tagasi helistad.
2. **Identiteedivargus.** Netipetturid kasutavad varastatud või kaotatud dokumenti, et sõlmida teise isiku nimel nutiseadmete ostuks lepinguid. Dokumenti kadumisel tuleb esimesel võimalusel teavitada politsei- ja piirivalveametit ning muuta dokument kehtetuks. 30% juhtudest ei tea kliendid, et nende dokumendiga on tehtud pettusi. Juhul kui sinu kaotatud või varastatud dokumendiga on sõlmitud mõni leping, tuleb esitada avaldus politseisse ja toimetada dokumendi kehtetuks tunnistamise tõend ettevõttele, kus leping oli sõlmitud.
3. **Ülisuured arved välismaalt.** Inimeselt saab suurt hulka raha välja petta hõlpsamini välismaal kui kodumaal. Kastutatakse järgmist skeemi: reisil olles telefon varastatakse ja tehakse numbrilt lühikese ajaga palju kõnesid kõrge tariifiga tasulistele petunumbritele. Suured arved esitatakse kodumaisele mobiilioperaatorile. Senine suurim kahju on olnud 8000 eurot. Meie kogemus näitab, et enim langevad eestlased taolise kriminaalse skeemi ohvriks Barcelonas ja suuremas huviorbiidis on seiklushimulised noormehed. Et selliseid olukordi vältida, soovime välismaal kasutada kohalikku kõnekaarti ning telefoni kadumise korral kohe number sulgeda.
4. **Libaküsitlused, -loosid ja -tarbijamängud.** Kõige kiiremini arenevad veebipõhised petuskeemid, kus kasutatakse tuntud ettevõtete nimesid. Need esinevad sageli loosimiste, küsitluste või tarbijamängude kujul. Tavaliselt kogutakse mängudega isikuandmeid, et neid kuritarvitada. Teisel juhul tuleb osalemiseks saata tasulisi sõnumeid ja seda innustatakse tegema palju, sest lubatud auhinnad on hinnalised. Ettevaatlikuks peaksid tegema ebamõistlikud lubadused, näiteks kõik küsitluses osalejad saavad iPhone'i. Soovime alati enne isikuandmete edastamist ja tasuliste teenuste tarbimist tutvuda tingimustega ning veenduda, et teenusepakkuja on päriselt olemas ja tegemist on ametliku pakkumisega.

5. **Petturid sotsiaalmeedias.** Näiteks võib Facebookis ühendust võtta tuttav murega, et ta ei saa oma telefoni kasutada, aga tal on hädasti vaja kätte saada üks tähtis kood. Ta eesmärk on kokku leppida, et sinu numbrile saadetakse talle vajalik kood ning sina edastad selle talle. Pealtnäha tundub ehk väga süütu, aga tegelikkuses seisab selle taga liitumine mõne tasulise teenusega, kus sinu number seotakse ära veebilehega ja kelms saab pärast koodi sisestamist tellida kõik teenused sinu arvele. Sellisesse petuskeemi satuvad sageli lapsed. Kahtluste korral tuleb ühendust võtta oma mobiilioperaatoriga, sest ametlikel teenusepakkujatel on sõlmitud mobiilioperaatoriga leping.

- [Uudised](#)
- [Tarkvara](#)
- [Turvalisus](#)